
Cenu Neuron 2024 získalo sedm osobností spojených s UK

English see below

Nadace Neuron vstupuje do nového roku s historickým milníkem. Na slavnostním galavečeru v Národním muzeu 19. ledna 2025 poprvé ocení učitele, který rozvíjí lásku k vědě a inspiruje začínající vědce. Nadace tak odstartuje rok, ve kterém se chce více zaměřit na mladou generaci a její motivaci k vědě. Ocenění je součástí prestižních Cen Neuron, které nadace uděluje za výjimečné vědecké úspěchy.

Letošní ročník se ponese v duchu motto Science is Beautiful, a to i za účasti prezidenta České republiky Petra Pavla, který předá jednu z cen. Programem provede oblíbený herec Marek Adamczyk. Poprvé v historii udělí Nadace Neuron Cenu za rozvíjení lásky k vědě, která se pojí s finanční odměnou ve výši 500 tisíc korun. Historicky prvním laureátem této ceny je profesor **Jan Černý**, který se dlouhodobě věnuje popularizaci vědy a podpoře mladých talentů – například v rámci biologických olympiád či programu Science na Univerzitě Karlově, který spoluzaložil. Cenu za rozvíjení lásky k vědě předá prezident ČR Petr Pavel.

„Z Ceny Neuron za rozvíjení lásky k vědě máme obrovskou radost. Právě probouzení zvědavosti a podpora studentů je jedním z hlavních pilířů Neuronu. Profesor Jan Černý je ztělesněním dobrého a osvědčeného pedagoga, který dává studentům možnost růst a nehasí jejich nadšení,“ přibližuje cenu ředitelka a spoluzakladatelka Nadace Neuron **Monika Vondráková**.

Hlavní Cenu Neuron 2024, která se uděluje za mimořádný přínos vědě, získá v

letošním roce uznávaný fyzikální chemik **Pavel Jungwirth**. Jeho hlavní přínos tkví v pochopení solvatace iontů a elektronů ve vodě a na vodních rozhraních. Cena Neuron se pojí s odměnou 1,5 milionu korun.

Cena Neuron pro nadějně vědce si odnese sedm mladých vědců a vědkyň, kteří dosahují významných úspěchů ve svých oborech. Laureáti získají finanční prémii ve výši 500 000 korun na podporu jejich další vědecké práce.

Přehled oceněných vědců Cen Neuron pro nadějně vědce 2024:

? **Biologie: Klára Hlouchová** – zabývá se výzkumem evoluce proteinů a jejich funkcí. Její objevy mají potenciál objasnit otázky o vzniku života na Zemi a jeho možném výskytu i jinde ve vesmíru.

? **Matematika: Jan Volec** – specialista na teorii grafů a kombinatoriku, který úspěšně řeší složité matematické problémy, včetně dlouho nevyřešených domněnek.

? **Počítačové vědy: Jan Křetínský** – expert na verifikaci umělé inteligence a bezpečnost programových systémů. Vyvíjí matematické nástroje pro kontrolu robotů a neuronových sítí.

? **Společenské vědy: Ota Pavlíček** – historik a filozof, který přispívá k výzkumu vědecké tradice a elit v minulých stoletích. Vede digitální projekty umožňující „cestování časem“.

? **Chemie: Tomáš Pluska** – vědec, který propojuje molekulární biologii a umělou inteligenci při výzkumu metaboliky. Jeho výzkum má zásadní význam pro objevování nových léčiv.

? **Fyzika: Petr Šulc** – tvůrce průlomového nástroje oxDNA pro modelování nukleových kyselin. Jeho výzkum nachází uplatnění v diagnostice i vývoji nových materiálů.

? **Medicína: Martina Benešová Schäfer** – její práce v oblasti jaderné medicíny vedla k vývoji radiofarmaka pro léčbu rakoviny prostaty, které nyní pomáhá pacientům po celém světě.

Cena Neuron za propojení vědy a byznysu bude udělena startupu **SophoMer**, který vyvinul syntetický materiál zlepšující kvalitu diagnostických testů. Duchovními otci startupu jsou Jan Plicka a Jiří Moos, kteří spolupracují s vědeckým týmem na Ústavu makromolekulární chemie.

Ceny Neuron

Nadace Neuron oceňuje excelentní české vědkyně a vědce a podporuje jejich práci. O laureátech Cen Neuron rozhoduje vědecká rada, která každý rok předává ocenění v sedmi oborech. Ceny Neuron jsou prestižní ocenění pro mladé vědce i pro osobnosti s mezinárodním přesahem, které jsou díky darům mecenášů spojeny i s osobní finanční premií.

Nadace Neuron na podporu vědy

Nadace Neuron podporuje české vědecké prostředí, oceňuje excelentní vědkyně a vědce Cenami Neuron, hledá nové vědecké talenty, realizuje studentské stáže na prestižních zahraničních univerzitách a financuje výzkum v terénu v

rámci Expedic Neuron , díky kterým se například podařilo objevit jedno z nejstarších mayských měst či do té doby nepopsanou opici uakari. Veškeré prostředky na chod Nadace Neuron plynou od soukromých mecenášů, mezi něž patří například Dalibor Dědek, Eduard Kučera, Josef Průša, Jaroslav Řasa, Monika Řasa Vondráková, Václav Dejčmar či Marek Vašíček a Otakar Šuffner. Neuron doposud vynaložil na podporu a popularizaci české vědy 140 milionů korun, udělil 120 Cen Neuron a podpořil 11 vědeckých expedic ve výši 5,5 milionů korun.

Tisková zpráva ke stažení ZDE.

The Neuron 2024 Prize was awarded to seven personalities associated with the UK

The Neuron Foundation enters the new year with a historic milestone. For the first time, it will honour a teacher who fosters a love of science and inspires budding scientists at a gala event at the National Museum on 19 January 2025. The Foundation will thus kick off a year in which it wants to focus more on the younger generation and their motivation for science. The award is part of the prestigious Neuron Awards, which the Foundation presents for outstanding scientific achievements.

This year's edition will be held in the spirit of the motto Science is Beautiful, including the presence of the President of the Czech Republic Petr Pavel, who will present one of the awards. The programme will be presented by the popular actor Marek Adamczyk. For the first time in its history, the Neuron Foundation will award the Prize for *Developing the Love of Science*, which comes with a financial reward of CZK 500,000. The first ever winner of this prize is Professor **Jan Černý**, who has long been dedicated to popularising science and supporting young talents - for example, in the framework of the Biology Olympiads or the *Science Programme* at Charles University, which he co-founded. The award for developing a love of science will be presented by Czech President Petr Pavel.

"We are very happy to receive the Neuron Prize for developing a love of science. Awakening curiosity and supporting students is one of the main pillars of Neuron. Professor **Jan Černý** is the embodiment of a good and enlightened teacher who gives students the opportunity to grow and does not extinguish their enthusiasm," says **Monika Vondráková**, Director and Co-Founder of the Neuron Foundation.

The main Neuron 2024 Prize, which is awarded for outstanding contribution to science, will be given to renowned physical chemist **Pavel Jungwirth**. His main contribution lies in understanding the solvation of ions and electrons in water and at water interfaces. The Neuron Prize comes with a prize of CZK 1.5 million.

The Neuron Prize for Promising Scientists will be awarded to seven young scientists who are making significant achievements in their fields. The laureates will receive a financial prize of CZK 500,000 to support their further scientific work.

Overview of the *Neuron Awards for Promising Scientists 2024*:

? Biology: **Klára Hlouchová** - researches the evolution of proteins and their functions. Her discoveries have the potential to shed light on the origin of life on Earth and its possible occurrence elsewhere in the universe.

? Mathematics: **Jan Volec** - a specialist in graph theory and combinatorics who successfully solves complex mathematical problems, including long unsolved conjectures.

? Computer Science: **Jan Křetínský** - an expert in artificial intelligence verification and security of software systems. He develops mathematical tools for controlling robots and neural networks.

? Social Sciences: **Ota Pavlíček** - historian and philosopher who contributes to research on scientific tradition and elites in past centuries. He leads digital projects enabling "time travel".

? Chemistry: **Tomáš Pluskal** - scientist who combines molecular biology and artificial intelligence in metabolomics research. His research is crucial for new drug discovery.

? Physics: **Petr Šulc** - creator of the breakthrough oxDNA tool for modelling nucleic acids. His research has applications in diagnostics and the development of new materials.

? Medicine: **Martina Benešová Schäfer** - her work in nuclear medicine has led to the development of a radiopharmaceutical for the treatment of prostate cancer that is now helping patients around the world.

The Neuron Prize for bridging science and business will be awarded to the start-up SophoMer, which has developed a synthetic material that improves the quality of diagnostic tests. The spiritual fathers of the startup are Jan Plicka and Jiří Moos, who work with the scientific team at the Institute of Macromolecular Chemistry.

Neuron Prizes

The Neuron Foundation recognises excellent Czech scientists and supports their work. The winners of the Neuron Awards are decided by a scientific board, which presents awards in seven fields each year. The Neuron Prizes are prestigious awards for young scientists as well as for personalities with an international impact, which are also associated with a personal financial bonus thanks to donations from patrons.

Neuron Foundation for Science

The Neuron Foundation supports the Czech scientific environment, recognises excellent scientists with the Neuron Awards, searches for new scientific talent, carries out student internships at prestigious foreign universities and funds field research within the framework of the Neuron Expeditions, thanks to which, for example, one of the oldest Mayan cities or the previously undescribed uakari monkey have been discovered. All funds for the Neuron Foundation come from private benefactors, including Dalibor Dědek, Eduard Kučera, Josef Průša, Jaroslav Řasa, Monika Řasa Vondráková, Václav Dejčmar, Marek Vašíček and Otakar Šuffner.

Neuron has so far spent 140 million crowns on the support and popularization of Czech science, awarded 120 Neuron Prizes and supported 11 scientific expeditions in the amount of 5.5 million crowns.